5 BANI EXEMPLARUL. — ANUL XXXII. — N-rul 323 — 6 PAGINI — DUMINECA 23 NOEMBRIE 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— | 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- / 20.- / 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp 7 Bani 50
Idem pag IV .. 40
In ceruri şi reclame 3,50 linia
(anunturi cu informatiuni sporturare după mărime dela 60–150 lei

Redacţia şi Administraţia: — Bucureşti — 11. Brezoianu 11

Bucureşti, 22 Noembrie 1914

Două fapte noui

Două fapte noui s'au produs în zilele din urmă pe câmpurile de luptă din apropierea ţării noastre, şi e bineînţeles că amândouă au să ne intereseze foarte de aproape. Unul este ocuparea capitalei sârbeşti de către trupele austro-ungare, iar celalt reocuparea în întregime a Bucovinei de către trupele rusesti. Unul din aceste evenimente se întâmplă spre un capăt, altul spre celalt capăt al ţării noastre, şi ele nu se aseamănă, dimpotrivă se prezintă ca diametral opuse.

Totuşi, fiecare în felul lui, în ce ne priveşte pe noi, e de natură a apropia tot mai mult ceasul hotărîrei ce ni se va impune odată cu voie sau fără voie, după ce această hotărîre a fost mereu amânată, din cauza cu explicarea cărora conducătorii destinelor ţării vor rămânea datori vremilor ce vor veni.

Ocuparea Belgradului e adevărat că era prevăzută, şi după cum ştim ea a fost anunţată ca iminentă încă dela începutul războiului austro-sârb, adică de acum câteva luni. Trebuie să ţinem seama însă că astăzi, când ea se produce însfârşit, găseşte brava armată sârbă aproape istovită, după o rezistentă de un eroism cu adevărat uimitor, opusă unui inamic cel puţin de trei ori mai numeros, şi după ce purtase cu mari sacrificii două războaie anterioare... Triumful Austro-Ungarei nu e tocmai aşa de glorios cum ar vrea să-l facă să apară demonstraţiile cam exagerate, dela Budapesta mai ales, — dar adevărul e că este un triumf în felul lui, şi că Serbia înseagă e în mare primejdie de a suferi din partea vecinei sale ceea ce cealaltă mică dar nu mai puţin eroică ţară, Belgia, a pătimit din partea Germaniei.

In ajutorul Belgiei au sărit Franţa şi Anglia. Cine va sări în ajutorul Serbiei? Rusia e departe, totuşi ea s'a apropiat şi prin ocuparea Bucovinei, şi acu vine întrebarea dacă noi, în faţa necesităţii ce este de a nu se lăsa să piară Serbia vom mai *putea* să ne menţinem atitudinea noastră de neutralitate.

Am mai spus-o şi altădată şi credem că nu poate încăpea îndoială pentru nimeni, că dealtfel şi pentru noi zdrobirea Serbiei ar însemna un dezastru, — dezastru pentru prezent şi mai ales pentru viitor. — astfel că şi din acest punct de vedere ni se va impune luarea unei atitudini hotărîte şi fără prea multă altă întârziere.

Din informaţiile ne cari le-am dat cititorilor nostri, s'a putut vedea că noi n'am avea să ne temem *acuma* de vr'o intervenire a vecinilor dela sud. — intervenire care de altfel deocamdată nici nu s'ar putea produce; mai târziu însă, când prin Serbia cucerită, Austro-Ungaria ar putea să vină în contact direct cu Bulgaria, lucrurile s'ar schimba, — şi de o astfel de schimbare ar fi mai bine, pentru orice caz, să fim feriti.

Ocuparea din nou a Bucovinei de către ruşi nu poate de aseme nea de cât să fie un imbold mai mult de acţiune pentru noi, — şi credem că nu e nevoie de multă explicare *pentru* ce aceasta.

Opinia publică întreagă a ţării vede lucrurile aşa. Nici oficialitatea nu va mai putea mult timp să le vadă altfel.

Situaţia externă

— Ocuparea Belgradului. — Bulgaria declară că va rămâne neutră. — Ajutorul Greciei şi rolul României —

Arătam în articolul de ieri că situaţia, aşa cum se prezintă azi în Serbia, a produs îngrijorare în cercurile noastre politice, dar adăugam că totuşi cercurile guvernamentale, fără a contesta seriositatea situaţiunei, pretind că, nu trebue să ne pierdem sângele rece, că interesele Românieі nu sunt încă ameninţate în mod atât de grav, în cât să necesiteze o intervenţie imediată.

Care este pericolul pentru Romănia în cazul ocupaţiunei de către austriaci a malului sârbesc al Dunărei? Am spus-o şi altădată: este tăerea comunicaţiei noastre cu occidentul, pe de o parte, este pe de altă parte posibilitatea unei uniri între Austria şi Bulgaria şi prin aceasta şi cu Turcia.

Dacă azi Bulgaria se menţine în neutralitate, este greu de presupus, aproape imposibil, că atunci când ea va fi vecină cu Austria va mai păstra aceeaşi atitudine şi nu va găsi pretextul pentru a trece de partea Austro-Germaniei. Astăzi Bulgaria este cu totul nepregătită pentru o acţiune militară. Ea este cu totul lipsită de muniţiuni. Mâine, când legătura cu Berlinul şi cu Austria îi va fi asigurată, atât ea cât şi Turcia se vor putea aproviziona. Aceasta este una din consideraţiile ce se pun înainte de acei cari susţin că trecem acum printr'un moment decisiv şi că trebue neapărat să împedicăm ocuparea malului drept al Dunărei şi ajungerea Austriei la frontiera bulgară.

La timp am anunţat că Tripla Înţelegere a făcut un demers colectiv la Sofia, întrebând guvernul bulgar ce intenţiune are şi oferindu-i, în schimbul neutralităţei, o parte din teritoriile ce le pretinde, iar în cazul când ar intra în acţiune contra Austro-Germaniei, realizarea întregului ei ideal.

Bulgaria, a răspuns că preferă să rămâe în neutralitate. Acest răspuns a fost notificat în mod oficial de miniştrii Triplei Înţelegeri şi guvernului român.

Este sau nu suficientă această declaraţiune a Bulgariei? Cercurile diplomatice ale Triplei Înţelegeri nu cred că Bulgaria ar putea să-şi calce cuvântul dat reprezentanţilor a trei mari Puteri. Dar, atunci când Austria ar ajunge la frontaria Bulgariei, aceasta, ar putea, sub pretextul ameninţărilor din partea Austriei, să iasă din neutralitate, mai ales că atunci, — după cum spuneam mai sus — Bulgaria se va putea aproviziona cu muniţiile ce-i lipsesc şi din lipsa cărora îi este imposibil azi să se gândească la vreo acţiune militară, fără a risca o adevărată aventură.

Spuneam eri că se discută în cercurile diplomatice eventualitatea unui ajutor de arme pe care Grecia l'ar da Serbiei şi arătam că întrebarea ce se pune este dacă Grecia ieşind din neutralitate şi trimitând o sută de mii de soldaţi Serbiei, Bulgaria n'ar ataca Grecia. Acest lucru s'a tratat la Atena şi este probabil că în curând, azi sau mâine, se va comunica oficial şi guvernului român intenţiunea Greciei, pentru a se cunoaşte ce va face România în cazul când Bulgaria ar ataca Grecia.

După câte ştim, în cercurile noastre guvernamentale se consideră însă că, din momentul ce Bulgaria a declarat Triplei Înţelegeri că înţelege să rămâe neutră, pericolul ca ea să atace pe greci nu este probabil şi ca atare rolul României într'o asemenea eventualitate nu se poate discuta.

*

S'a vorbit în ziare despre misiunea colonelului Rudeanu. După informaţiile ce le avem d. colonel Rudeanu, a plecat pentru achiziţionare de material pentru armată.

Din partea Franţei s'a făcut cunoscut guvernului nostru că Franţa e dispusă să ne pue la dispoziţie muniţii, pe cât îi va fi posibil.

In ce priveşte misiunile diplomatice despre cari am vorbit eri, e vorba ca peste câteva zile să plece la Roma şi la Bordeaux.

Se vorbeşte că la Roma vor pleca d-nii G. Diamandi şi dr. Istrati, cari au mai fost iar la Bordeaux d. dr. I. Cantacuzino.

I. Fermo

Situaţia
şi d. Take Ionuseu

Ocupându-se de situaţiunea creată prin ocuparea Belgradului, ziarul *La Roumanie*, organul oficios al d-lui Take Ionescu spune:

„De soarta Serbiei depinde soarta noastră — pentru că dezastrul ei ne-ar închide într'un cerc de fer, ar tăia toate comunicaţiile noastre şi ne-ar lăsa la bunul plac al acelora cari astăzi nu pot fi decât inimicii noştrii de neîmpăcat".

Şi tot *La Roumanie* spune:

„Dar, departe de a ne descuraja, ocuparea Belgradului ne va fi un stimulent. Dacă vre-o circumstanţă ar trebui să fie de natură să grăbească intrarea Românieі în acţiune, ocuparea Belgradului este această circumstanţă

De aceea şi sperăm că ezitările, terniversările vor înceta. Trebue să prevedem mai rău, adică izolarea comp'ectă a României, fără de orice comunicaţie cu Occidentul ceea ce, făcând războiul nostru şi mai necesar, ne-ar pune într'o situaţie cu mult mai puţin avantajoasă, pentru că va trebui să-l facem fără a da mâna cu Serbia.

Fiecare zi contează de acum. Sus inimile!"

Măsurile Angliei contra unei invazii germane

ALTE AMANUNTE ASUPRA OCUPAREI BELGRADALUI

Budapesta, 20. — *Corespondentul de război al ziarului „Az Est", care a fost martor ocular al asediului, descrie astfel ocuparea Belgradului:*

De Luni dimineata au fost bombardate în continuu poziţiunile artileriei sârbeşti de pe muntele Avala, din Topsider şi de pe muntele Banovo. In acelaşi timp şi la intervale egale, bubuiau şi bateriile cu motor austro-ungare, cari au făcut mari pustiiri între tunurile sârbeşti.

Marţi spre seară tunurile sârbeşti au fost reduse la tăcere.

Miercuri dimineata la orele 5, pe când luna se vedea încă pe cer, infanteria austro-ungară a început asaltul general, din patru părţi. Dela Obrenovatz sârbii eşiră pe şosea, apărându-se cu eroism. In acelaşi timp infanteriştii austro-ungari, apăraţi din alte trei părţi, pe Dunăre şi Sava, în sute de pontoane, aruncându-se asupra Belgradului. Pe de altă parte mii de infanteristi honvezi şi milităeni unguri veneau în ajutor pe podul liniei ferate.

Soldaţii din transeele de pe malul Belgradului, înfruntând moartea cu eroism, făcură o ultimă sforţare pentru a împiedeca dezastrul.

Rezistenţa era însă zadarnică şi honvezii se apropiară de cetate. Trupele se adunară apoi la Conac, unde intonară imnul naţional ungar.

Clădirile comunale au fost ocupate şi s'au luat măsurile de siguranţă necesare.

Comunicat oficial

Viena, 20. — **Comunicat oficial din 20 Noembrie:**

Inaintarea victorioasă a trupelor noastre dincolo de Kolubara a silit pe duşman să evacueze Belgradul, ale cărui fortificaţii de apărare erau îndreptate spre nord, pentru a nu lăsa ca garnizoana din Belgrad să fie făcută prizonieră. Trupele noastre au pătruns la Belgrad pe Sava şi în direcţia sud-vest, ocupând înălţimile dela sudul oraşului. Clădirile publice şi palatele legaţiunilor Germaniei şi Austro-Ungariei au fost păzite milităreşte.

Pe restul frontului s'au dat eri lupte. Deoarece inamicul se retrage, iar coloanele noastre înaintează doar încet pe drumuri desfundate, s'au dat lupte doar cu ariergarda inamicului, făcându-se 200 prizonieri. (K. B.)

Comentariile presei ungare

Budapesta, 20. — *Ziarele salută cu entuziasm căderea Belgradului reliefând importanţa strategică politică şi morală a evenimentului. (K. B.)*

Comentariile presei germane

Budapesta, 20. — *La Berlin bucuria pentru căderea Belgradului s'a manifestat doar astăzi pentru că atenţia generală era absorbită eri de şedinţa Reichstagului. Numeroase edificii sunt pavoazate.*

Presa spune că Belgradul a fost luat după mari lupte bogate în sacrificii, iar nu de la un duşman slav ci de la un popor obişnuit cu victorii. Ziarele felicită pe împăratul Franz Iosif credincios aliat al Germaniei. (K. B.)

Comentariile presei vieneze

Viena, 20. — Toate ziarele discută cu mulţumire deosebită despre căderea Belgradului relevând coincidenţa cu jubileul aniversării urcării pe tron a împăratului. (K. B.)

Bucuria Ungurilor

Budapesta, 21. — In şedinţa, comisiunei magnaţilor, preşedintele Wlassics şi-a exprimat bucuria că armata austro-ungară a ocupat Belgrad, capitala Serbiei, adăogând: Privim viitorul cu încredere neclintită în armata noastră glorioasă, rugând fierbinte bunul Dumnezeu s'o ajute. (K. B.)

Mulţumirile lui Franz Iosif

Viena, 21. — Primarul Vienei, d. Weisskirchner, a ordonat afişarea telegramei împăratului Franz-Iosef spunând: Împăratul se bucură în cel mai înalt grad de ocuparea Belgradului şi de eminentele fapte de vitejie ale trupelor noastre voinice. Această ştire a fost primită cu toată cordialitatea ca un omagiu oferit cu prilejul zilei aniversare. Împăratul roagă pe primar să transmită locuitorilor din capitală mulţumirile imperiale pentru devotamentul şi credinţa lor. (K. B.)

DOUA REGIMENTE CEHE
SE PREDAU SARBILOR
- Muniţiuni ruseşti pentru Serbia -

T.-Severin, 20 Noembrie

O telegramă oficială sosită la Cladova la dela cartierul general sârb anunţă că la localitatea Mionitz, două regimente austriace compuse în majoitate de cehi s'au predat fără nici o luptă armatei sârbeşti.

Colonelul unuia din aceste regimente nevrând să cadă în mâinile sârbilor, s'a împuşcat c'un glonţ de revolver.

*

Astănoapte au sosit în portul sârbesc Prahovo trei remorchere ruseşti având la remorcă mai multe şlepuri pline cu diferite muniţiuni aduse din Rusia şi destinate pentru armata sârbească.

Ruşii înaintează în Bucovina
— Situaţia la Cernăuţi —

Mamornita, 20 N-brie

Autorităţile ruse din Cernăuţi sunt în plină activitate pentru a readuce oraşul la starea lui normală. In această direcţiune, guvernatorul oraşului a luat toate măsurile necesare.

Cu începere de astăzi se constitue din nou poliţia, figurând ca prefect un poliţist rus, anume Kryjanorosky. Pentru moment funcţionează vechea gardă civilă. De asemenea au fost angajaţi furnisori din Rusia pentru aprovizionarea oraşului cu alimente. Până acum au fost aduse din Kisinău numeroase căruţe cu alimente, cari au fost desfăcute pe pieţele publice cu preţuri medii, sub controlul administraţiei.

Prăvăliile au început să se redeschidă succesiv; cu toate acestea străzile sunt pustii, întrucât oamenii evită să iasă din casă. Se aşteaptă comunicatul guvernatorului.

In ce priveşte operaţiile militare, ele continuă cu acelaş succes pentru ruşi. Trupele înaintează mereu victorioase şi în sudul Bucovinei, de unde austriacii se retrag continuu. După toate probabilităţile, în curând ruşii vor ocupa întreaga Bucovină.

Timpul se menţine foarte geros.

Sigma

Elevi români voluntari sanitari

Budapesta, 20. — „Telegraful Român" spune că 47 elevi români din seminarul Andreia din Sibiu s'au angajat ca volluntari sanitari, pentru a îngriji de răniti. (K. B.)

Luptele din Polonia

Germanii se ţin în defensivă

Roma, 19 (sosită 20). — *Ziarul „Matin" primeşte din Petrograd ştirea, că germanii pe tot frontul aproape se ţin în defensivă, luând ofensiva la flancuri în dreapta Vistulei şi Vartei. Sosesc numeroase trupe de întărire germanilor în regiunile Strukowo şi Zdonskawoia.*

Corespondentul ziarului „Matin" adăogă, că în cartierul rus se afirmă că armata germană a generalului Mackenson a fost separată în două fronturi la Cumbin-Berzin şi Regov-Tuscin. Rusii ar încerca să tae retragerea primei armate către Kutno şi a celei de a doua către Kaliş. (A. T. I.)

Presa italiană şi succesele ruseşti

Roma, 19 (sosită 20). — *Ziarul „Popolo Romano" vorbind despre acţiunea armatei ruseşti, observă că, cu toate succesele parţiale obţinute de armata rusă, ele nu au altă urmare de cât prelungirea războiului, dar de remarcat este că pentru a treia oară ruşii încearcă să pătrundă pe teritoriul german şi sunt nevoiţi să se retragă, având de susţinut luptele cele mai însemnate de pe acest front. (A. T. I.)*

Comunicat oficial german

Berlin, 20. — **Marele stat major anunţă că la 20 Noembrie nu s'a produs nimic deosebit pe ambele teatre ale războiului. (Wolff Bureau).**

Comunicat oficial austriac

Viena, 20.— *Comunicat oficial din 20 Noembrie: Situaţiunea noastră pe teatrul de nord-est nu s'a schimbat eri. (K. B.)*

Părerile criticilor militari italieni

Roma, 19 (s. 20).—*In cercurile militare din localitate se observă că situaţia în sectorul meridional din Polonia şi Galiţia se prezintă destul de clară. Succesul repurtat de austriaci prin ocuparea oraşului Pilita a fost neutralizat de părăsirea, din partea austriacilor, a localităţei Neu-Sandez, ceea ce a îngăduit aripei stângi a armatei ruseşti să ocupe trecătoarele Carpaţilor între Galiţia şi Ungaria. Astfel presiunea rusilor asupra Cracoviei a putut să sporească.*

O telegramă din Petrograd anunţă că artileria rusească ar fi început să bombardeze forturile din Cracovia. Ştirea însă e desmintită în mod categoric din Viena. Ceea ce e sigur, este că ruşii se pregătesc a ataca Cracovia cu tunurile grele de asediu ce le-au primit de la japonezi.

In ceea ce priveşte luptele ce se dau între Vistula şi Warta, criticii militari observă că pe acest sector nu s'a rostit încă ultimul cuvânt. Cu toate că aceste lupte sunt duse a fond într'un chip aşa de năvalnic din ambele părţi, trebue să mai aşteptăm încă câteva zile înainte ca ele să intre într'o fază decisivă. (A. T. I.)

Comunicat rus

Petrograd, 20. — **Statul major comunică: Luptele continuă în diferite puncte pe frontul regiunei Lovutz.**

Forţe considerabile inimice în special trupe aduse în Noembrie de pe frontul de vest, au deschis la 19 Noembrie ofensiva în regiunea frontului Liutzomersk-Sczerzow. Pe restul frontului pe malul stâng al Vistulei nici o schimbare de seamă.

Dincolo de Carpaţi trupele noastre au luat Bartfeld şi au prins 8 ofiteri, 1200 soldaţi, 6 mitraliezе. (Westnik).

Germanii socot ofensiva ruşilor zadarnică

Berlin, 21. — **„Berliner Tagblatt" a publicat un articol cu titlul** *Proectul rus a dat gres* **spunând că ofensiva uriaşă a rusilor în contra graniţelor germană şi austriacă de la Soldau până la Cracovia poate fi privită de acum înainte ca zădărnicită şi se poate spera că acest proect va fi înmormântat pentru veci.**

Când Rusia a stabilit acest plan de război, era sub înrâurirea Franţei. La Paris s'a făcut planul de campanie al armatei ţarului; scopul era de la începutul războiului o ofensivă irezistibilă în contra Germaniei spre a sili pe germani să angajeze la est cât mai mult trupe cu putinţă. Rusia a consimţit să joace acest rol cu toate că nu se simte legată de el.

E adevărat că Rusia a trimis armatele sale de milioane de oameni cu o repeziciune de care nimeni n'ar fi crezut-o capabilă, dar aceasta fiindcă a început să facă transporturile militare chiar în timp de pace. Totuşi, Rusia nu şi-a îndreptat forţele principale în contra Germaniei, ci în contra Austro-Ungariei, unde credea că victoria putea să fie mai uşoară, dar armatele bătrâne şi războinicei monarhii s'au luptat ca în timpul lui Radetzky. După patru luni de lupte, ele nu sunt înfrânte: din contra, se arată întinerite, se completează mereu şi s'au îmbogăţit cu glorie şi cu prăzi. (Wolffbureau).

Kaiserul vizitează trupele austro-germane

Berlin, 21. — **Se comunică de la marele cartier general că împăratul Wilhelm a vizitat eri o parte din trupele austro-ungare şi germane care luptă în regiunea oraşului Czenstochow. (K.B.)**

Luptele din Belgia şi Franţa

Germanii construesc nâvi, Zeppelinuri şi piute pentru transporturi de trupe

Roma, 19 (sosită 20). — *„Times" este informat că şantierele germanilor de pe coasta de Nord lucrează zi şi noapte. Azi nu mai este de cât un singur cuvânt în toată Germania: să se construiască nâvi de război şi Zeppelinuri. De oarece în ceea ce priveşte vasele de război germanii ştiu că ei sunt uşor întrecuţi de englezi, cari posedă imense şantiere pentru construcţiuni navale, îşi pun toate speranţele lor în Zeppelinuri. Am putut afla, spune corespondentul numitului ziar, că sunt gata 35—40 de Zeppelinuri şi că alte 15 sunt în construcţiune. Fără îndoială că în curând se va încerca un raid aerian asupra Londrei. Totuşi germanii înţeleg perfect că această întreprindere ar fi foarte riscată şi că pagubele ce le-ar putea produce nu ar fi mari.*

In ultimele trei săptămâni ale lunei Octombrie de la Suwalki, pe frontiera rusă, au fost transportate în Belgia mari cantităţi de lemne de construcţie destinate la facerea mai multor plute pentru transportarea unei numeroase armate germane în Anglia. (A. T. I.)

Germanii se întăresc lângă Yser

Roma, 19 (sosită 20).—Ziarele din Amsterdam spun că germanii s'ar fi retras către Roulers, organizând o rezistentă în tranşee pe linia Hooglade-Roulers şi Courtrai. (A. T. I.)

Regele George al Angliei pe câmpul de luptă

Roma, 19 (sosită 20). — **Cu ocazia vizitei sale în Franţa, regele George al Angliei a vizitat trupele engleze şi belgiene ce se împotrivesc cu atâta îndârjire înaintării germanilor. Regele s'a interesat de starea trupelor, vorbind prieteneşte cu soldaţii. A avut apoi o consfătuire cu ofiţerii cartierului general englez. (A. T. I.)**

Preşedintele Poincaré pe câmpul de luptă

Petrograd, 20. — **D-l Poincaré a vizitat pe regele George la cartierul general englez. Preşedintele republicei şi regele Angliei au trecut în revistă trupele, cari au aclamat cu entuziasm pe cei doi şefi de state. Regele a vizitat spitalele unde s'a întreţinut cu răniţii. (Westnik).**

Regele George şi d. Poincaré vor vizita pe regele Albert

Roma, 19 (sosită 20). — **Se telegrafiază din Paris că e probabil că regele George şi d. Poincaré se vor întâlni pe teatrul de luptă din Flandra, spre a vizita pe Regele Albert, care tot se mai află în mijlocul trupelor sale. Aceste vizite n'ar arăta că va fi vreo schimbare apropiată în situaţie, dar întăresc impresia că trebue să ne închidă faza decisivă a acţiunilor militare din Polonia. (A. T. I.)**

Acţiunea flotei britanice

Petrograd, 20. — **Din Ostanda se anunţă că flota britanică bombardează litoralul. (Westnik).**

Obligaţiunile financiare ale Belgiei către Germania

Roma, 19 (sosită 20). — *Ziarele din Londra anunţă că tributul de război lunar de 35 milioane de franci, la care a fost supusă Belgia, va servi pentru susţinerea trupelor germane, pe când cele 375 milioane de franci ce Belgia le va plăti Germaniei odată pentru totdeauna reprezintă indemnitatea de război impusă de guvernul din Berlin. (A. T. I.)*

EXPOZEUL
CANCELARULUI GERMANIEI

Berlin, 20. (Urmarea discursului d-lui Bethmann Hollweg). — *Este adevărat că noi am încheiat cu Rusia câteva convenţiuni, dar alianţa ei solidă cu Franţa, opoziţiunea ei în contra Austro-Ungariei aliată cu noi, ura ei contra germanilor, hrănită de panslavismul însetat de putere, au făcut imposibile nişte convenţii cari în crizele eventuale politice, ar fi esclus primejdia de războiu.*

Anglia era relativ mai liberă. Aci puteam încerca cât mai uşor posibil o înţelegere, care ar fi garantat efectiv pacea universală. Conform acestor date am lucrat aşa cum trebuia să lucrez. Calea era îngustă, o ştim; modul de a gândi englezesc a format în cursul a zecimi de ani principiul politic că Anglia are dreptul la arbitrium mundi, aşa şi cum ar forma o dogmă naturală şi care se poate menţine numai prin o dominaţiune maritimă necontestată de o parte, prin balance of power, adesea citată pe continent, de altă parte. N'am sperat nici odată să pot sfărâma acest vechiu principiu englez prin solicitaţiune; ceeace credeam posibil era că puterea crescândă a Germaniei, riscul crescând al războiului, ar putea sili pe Anglia să se convingă că acest vechiu principiu nu se mai putea susţine, că era impracticabil, că o înţelegere pacinică cu Germania era preferabilă. Insă această dogmă paraliza din nou putinţa unui acord. După criza din 1911, sentimentul popular a silit pe guvernanţii englezi să se apropie de Germania. După o îndelungată muncă am isbutit în sfârşit să cădem de acord asupra unor deosebite cestiuni de interese contestate, cu privire la Africa şi la Asia interioară. Aceasta trebuia să micşoreze putinţele unui conflict politic. Lumea este mare şi oferă destul loc pentru ca două popoare să-şi măsoare puterile într'un concurs pacinic. Aceasta a fost întotdeauna principiul pledat de către politica germană. Insă în vreme ce noi negociam astfel, Anglia căuta necontenit să strângă tot mai mult relaţiunile ei cu Franţa şi cu Rusia. A fost decisiv faptul că s'au încheiat peste teritoriul politic acorduri din ce în ce mai solide pentru cazul unui războiu continental. Anglia urmărea aceste negocieri, pe când eu mutinţă, în secret. Nu am încetat de a întinde pe Anglia încă dela începutul lui Iulie 1914: am dat a înţelege guvernului englez că cunoaştem negocierile lui secrete cu Rusia cu privire la convenţiunea maritimă.

*

Am atras atenţiunea dv. asupra gravelor pericole ce ascundea această politică engleză pentru pacea mondială. Cincisprezece zile mai târziu se întâmpla deja ceea ce anunţasem de mai înainte. Şi când războiul odată a isbucnic, Anglia voeşte să lupte până ce Germania va fi sdrobită economiceşte şi milităreşte. La aceasta noi nu avem pentru inamicii noştri de cât un răspuns: Germania nu se lasă a fi nimicită. Ca şi puterea noastră militară, puterea noastră financiară s'a purtat deasemenea în mod strălucit şi s'a pus fără restricţiune în serviciul patriei. Viaţa economică stă în picioare, cifra celor fără de lucru este relativ slabă. puterea artei de organizaţiune în Germania ştie în toldauna subt o formă nouă să repare relele şi perderile, fără a sustrage pe nimeni dela cooperaţiunea spontanee. Toba recrutări n'are nevoe a fi bătută, şi toate acestea în singurul scop de a da fiecare sângele său şi banii săi pentru ţara strămoşilor, pentru speranţele copiilor şi descendenţilor.

Când acest spirit şi această mărire morală este la un popor, când vitejia multiplicată cu milioanele poporului nostru armat este injuriată de adversarii noştri sub nume de militarism, când ei ne numesc huni şi barbari, când aruncă asupra noastră valuri de minciuni, putem fi atunci destul de mândri spre a nu ne întrista. Acest admirabil spirit ce străluceşte în inimile poporului german într'o unanimitate nemai văzută nici odată. însemnează că acest popor trebue să rămâe victorios şi va rămâne. Şi când se va câştiga o pace glorioasă favorabilă, va trebui să ţinem sus acest spirit, ca simbolul cel mai sacru al acestei înspăimântătoare şi grave epoce.

Repet încă odată cuvântul pe care l'a pronunţat împăratul atunci când a isbucnit războiul: Nu cunosc partide; de aci înainte nu mai cunosc decât germani. Când războiul se va fi sfârşit, partidele vor reapărea, căci fără partide, fără luptă politică, nu există viaţa politică pentru poporul cel mai liber şi cel mai unit. Noi voim să luptăm, pentru ca în această luptă să nu mai existe de cât germani. Din parte-mi v'o promit!

Domnilor, ora nu este pentru discursuri. Voi adăuga deci numai atâta: cu credinţă şi căldurosă recunoştinţă salutăm memoria fiilor Germaniei, cari şi-au dat viaţa pentru onoarea patriei. In faţa eroismului lor stins astăzi, ne unim în hotărîrea de a ţine până la ultima răsuflare, pentru ca fiii şi nepoţii să poată continua munca într'o Germanie mai puternică, liberă şi asigurată contra vercărei ameninţări sau forţe străine contra mărimei imperiului. Fie ca acest angajament să fie auzit de fiii şi fraţii noştri cari continuă să combată. (Wolffbureau).

Berlin, 20. — Wolffbureau spune că Rusia după ce a oprimat pe polonezi, finlandezi evrei, musulmani şi ukranieni, guvernul rus persecută acum pe liberali. Ziarul „Riecî" a fost oprit să mai apară. (A. R.)

Mişcările Angliei împotriva unei invazii germane

Berlin, 21. — **Pentru prima oară de veacuri libertăţile personale ale cetăţenilor engiezi sunt limitate: o lege nouă pune toată Anglia în stare de apărare. Autoritatea civilă este aproape suprimată; proprietatea civilă îşi perde caracterul ei de intangibilitate, orice casă poate fi modificată ori distrusă, pentru motive de apărare naţională; ori ce fabrică poate fi ocupată; orice om poate fi arestat fără nici o formă: libertatea cuvântului este suprimată. Aceste dispoziţiuni au fost luate de frica debarcării germane. Pentru acelaşi cuvânt pe întreaga coastă sunt instalate mari câmpuri de concentrare. Membrii democraţi ai Camerei comunelor exprimă nemulţumirea poporului pentru suprimarea libertăţilor cetăţeneşti.**

In Canada există temerea că numeroasele mii de rezerviştі germani, cari nu se pot înapoia în ţară, să nu execute vreo operaţiune în contra Canadei asociindu-se cu irlandezii anglofobi. (Wolffbureau).

Un nou credit de război
în Germania

Petrograd, 20. — **Din Berlin vine vestea că Reichstagul a votat în unanimitate minus votul contrar al socialistului Liebknect un nou credit de războiu de 5 miliarde mărci. (Westnik).**

Interzicere
de export în Turcia

Viena, 20. — *Guvernul turcesc a interzis exportul fânei, grâului, orezului, untului, cepei, măslinelor, untdelemnului, ovăzului, vitelor, petrolului, benzinei şi numeroase alte articole alimentare, droghe şi metale. (K. B.)*

Războiul ruso-turc

O escadră rusă spre Constantinopol

Roma, 19 (sosită 20). — *Se telegrafiază din Atena că escadra rusă, care a trecut pe lângă Constanţa, s'a îndreptat către Constantinopol.*

Toate comunicaţiunile navale cu Beyruth au fost întrerupte. (A. T. I.)

In Caucaz situaţia e neschimbată

Petrograd, 19 (sosită 20). — **In Caucaz situaţia e neschimbată. Inpăratul a plecat să viziteze răniţii internaţi în diferite oraşe din Rusia meridională. (Westnik).**

Scufundarea unui vas englez

Munchen, 20. — „Neueste Nachrichten" află din Amsterdam că vasul englez „Carl" din Aberdeen a fost scufundat de un submarin german între Aberdeen şi Hull. Echipagiul a fost salvat. (K. B.)

In Africa de Est

Roma, 19 (sosită 20). — Se comunică din Londra că jandarmeria Meharistă din Tara Somalilor, în timpul exploraţiunilor în regiunea Bourao Valles, a bombardat şi distrus poziţiunile dervişilor care au fost obligaţi se fuă lăsând pierderi. (A. T. I.)